

Bezinning 628: Zwijgen

Matteus 27,11-14 = fragment passiezondag A-jaar

Het Woord

Toen Jezus voor de prefect stond, stelde deze Hem de vraag: 'Bent U de Koning van de Joden?' Jezus zei: 'U zegt het.' Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen Hem inbrachten, antwoordde Hij niet een keer. Daarop zei Pilatus tegen Hem: 'Hoort U niet wat deze getuigen allemaal tegen U inbrengen?' Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de prefect zeer verwonderde.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Het Sanhedrin heeft Jezus al veroordeeld tot de dood. Maar alleen de bezetter kan de doodstraf uitspreken en laten uitvoeren. Daarom brengen de hogepriesters en de oudsten Jezus naar Pilatus. Hij vertegenwoordigt het Romeinse rijk, meer bepaald de keizer.

Voor het Sanhedrin werd Jezus veroordeeld om een godsdienstige reden: Jezus heeft God gelasterd, zo klonk het tweemaal (Matteus 26,65). Maar nu vraagt Pilatus – hier landvoogd of prefect genoemd – aan Jezus of Hij de Koning van de joden is. Die titel van Jezus hebben we al gehoord, helemaal in het begin van dit evangelie, als de wijzen het pasgeboren kindje Jezus komen eren. De wijzen vragen daar aan Herodes de Grote: 'Waar is de pasgeboren Koning van de joden?' (Matteus 2,2).

Jezus zegt niet ja of neen, maar spiegelt enkel de inhoud van de vraag aan de landvoogd: 'U zegt het.' Het eigenlijke antwoord is echter ja en neen. 'Neen' want Hij is niet een politieke koning en Hij is dus geen bedreiging voor de keizer van Rome of voor Pilatus die de keizer vertegenwoordigt. 'Ja' want Jezus is de Messias, die ook 'zoon van David' wordt genoemd. David is de koning bij uitstek. Maar pas op het kruis zal duidelijk worden op welke manier Jezus zoon van koning David is.

Dan klagen de hogepriesters en oudsten Jezus pas aan voor zijn rechter. Maar Jezus zegt niets. Het wordt zelfs herhaald. Meer nog: Matteus beklemtoont dat Jezus op niet een woord antwoordt. Hij zal zwijgen tot Hij nog eenmaal spreekt en zijn laatste woorden uitschreeuwt bij zijn sterven (Matteus 27,46). Dit zwijgen verwijst heel zeker naar de Lijdende Dienaar, die eveneens zwijgt. Jesaja schrijft: 'Hij werd mishandeld, maar verzette zich niet en deed zijn mond niet open. Als een

schaap dat naar de slacht wordt geleid, als een ooi die stil is bij haar scheerders, deed hij zijn mond niet open (Jesaja 53,7).

Het Woord in mijn leven

Beschuldig ik soms mensen zonder enige grond? Indien wel, waarom doe ik dat? Wat doet het zwijgen van iemand die ik beschuldig met mij? Vind ik het soms wijzer te zwijgen dan te spreken als anderen mij vals beschuldigen?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U bent de goede Herder
en weet wat schapen zijn.
U gedraagt zich als een schaap
op het moment van het oordeel.
U wordt zonder grond beschuldigd,
maar U zwijgt hardnekkig.
U leeft in een andere wereld
en verspilt geen energie
aan hopeloze situaties.
Uw zwijgen is een aanklacht
maar ook een lijdzaam volgen.
Geen woede, geen scherpe sneer,
maar stilte die oorverdovend is
en mensen onrustig maakt.
Geef dat we niemand vals beschuldigen,
niemand onterecht veroordelen.
Laat niet toe dat we rechter spelen,
maar help ons, Heer,
om altijd te beminnen en te dienen. Amen.

© Eric Haelvoet 2017